

Kalastus

□

Sisällys

- [1 Aiheeseen liittyviä muita sivuja](#)
 - [1.1 Wikikossa](#)
 - [1.2 Linkkejä](#)
- [2 Vapaa-ajan kalastajan huoneentaulu](#)
- [3 Kuu](#)
- [4 Kalojen käsittely](#)
- [5 Ennätyskaloja](#)
- [6 Aktiiviset kalastustavat](#)
 - [6.1 Heittokalastus](#)
 - [6.2 Ultralight UL kalastus](#)
 - [6.2.1 Kalastustekniikka](#)
 - [6.2.2 Solmu](#)
 - [6.3 Vetouistelu](#)
 - [6.4 Perhokalastus](#)
 - [6.5 Pilkkiminen](#)
- [7 Passiiviset kalastustavat](#)
 - [7.1 Verkot](#)
 - [7.2 Pitkäsiima](#)
- [8 Vinkkejä](#)
 - [8.1 Madekalastus](#)
- [9 Syötit](#)
- [10 Onkimiehen sanoja](#)
 - [10.1 Onkimiehen sanoja -linkkejä](#)

Aiheeseen liittyviä muita sivuja

Wikikossa

Katso kalastukseen liittyvät sivut luokasta [Kalastus](#)

Linkkejä

- [Kalapaikka.net](#)
- [Kalastusluvut netistä](#)
- [Kalatalouden keskusliitto](#)
- [Kalastusluvut](#)

Vapaa-ajan kalastajan huoneentaulu



Jotakuinkin 550 g

Suomen Eläinsuojeluyhdistys ry (SEY). Lyhennetty.

1. Vain ruuaksi. Ei leikkikalua.
2. Koe pyydykset joka päivä.
3. Tapa heti napakalla iskulla silmien taakse tai vääntämällä niska nopeasti taaksepäin.
4. Laske veri pois katkaisemalla sydäimestä kiduksiin johtavat verisuonet.
5. Elävän kalan säilyvyys heikkenee, koska lihaksiin kertyy maitohappoa.
6. Jos nielaissut koukun, tapa ensin.
7. Ei elävää syöttikalaa.
8. [Katiska](#) aina riittävän syvään ettei matalan veden aikaan jää pinnan yläpuolelle.
9. [Katiska](#) suljettuna maalla ja pyyntivälineet niin ettei mitään takerru niihin.
10. Kalan myynti elävänä on kiellettyä.

Kuu

Vuorovesi Suomessa ei vaikuta, vaihtelu alle 10 cm. Kuun voimakas valo koski- ja virta-alueilla lisää pintaravinnon syöntiä. Solunarteoria mittaa vetovoiman vaikutusta. Parhaimmillaan täydenkuun ja uudenkuun aikaan. Kuu kalastuspaikan meridiaanin kohdalla tai vastakkaisella puolen maapalloa. Suomessa kuun ollessa etelässä meridiaanin kohdalla ja kuun ollessa pohjoisessa se on maapallon vastakkaisella puolella. Näinä 1 - 2 tunnin jaksoina kala syö parhaiten. Uudelleen se on saman meridiaanin kohdalla 24h 50 min kuluttua ja vastakkaisella 12h 25 min.

Kalojen käsittely

Katso oma sivu [Kalojen käsittely](#)

Ennätyskaloja

- Ahven 2,49kg. Hauki 23,89kg. Kirjolohi 7,1kg. Kuha 13,69kg. Lahna 7,45kg. Muikku 1,55kg. Siika 7,08kg.

- Painavin merilohi 27,4 kg.

Aktiiviset kalastustavat

Heittokalastus

Ultralight UL kalastus

Varusteet kevyitä. Mielellään laadukkaita, mutta kuitenkin alle parilla sadalla saa riittävän hyvät. Siima 0,16 tai 0,18 mm yleinen monofill tai punottu. Kelalle 75 -150 metriä. Vapa hyvin taipuisa ei liian pitkä. Perholiivi, kahluuhousut, vyö housujen kiristämiseen!, huopapohjaiset kengät, hiekkasuojat kenkien varrensuulle, pienet sakset, 'raksit' eli kirurginpihdit?? koukun poistamiseen esimerkiksi kalaan koskematta päästäessäsi sen takaisin, toinen hyrrä (sisältyy yleensä kelakauppaan). Avokeloissa hyvä että kuulalaakit, saa varaosia, hyvä portaattomasti säädettävä jarru. Siimaa hyrrä vaikka hiukan yli, muutaman linnunpesän (sotkun) jälkeen se on hyvä, eli herkkä koska hyrrässä maksimi määrä siimaa. Hyrrän reuna oltava hyvin sileä ja oikean muotoinen siiman luiston vuoksi.

Grammasista vaapuista alle 10 grammasiin tai lusikoita, peltejä. Lipat pyörittää siiman pilalle, jos ei ole lukkoleikaria. Käytä aluksi kirkkaita vaappuja, keltaisia, oransseja tai punaisia jos et tunne kalavesiä. Siniset puhtaiden vesien väri, käytä mm. kylmissä vesissä. Jos et saa vaapulla siirry lusikkoihin tai kuten niitä voidaan kutsua erilaisiin pelteihin varmistaaksesi kalasaaliin. Vaaput uivat etupuolella olevan levyn koon mukaan eri syvyyksissä. Voit myös käyttää 'jigejä' joissa on paino edessä, jolloin ne pyrkivät koko ajan pohjaan ja nostat niitä aina nykäisyin.

Kalastustekniikka

Heitä yhdellä kädellä pään yli tai sivulta. Matka ei ole tässä kalastuksessa kovin pitkä mutta hallitset heitot hyvin ja tuntuma kalastukseen on joka vaiheessa hyvä. Pystyt kuitenkin nostamaan lähes 10 kilosia kaloja. Kela ja tee nykiviä liikkeitä välillä herättääksesi kalojen huomion. Pidä vapa vinosti pystyssä edessäsi ja kelauksen loppuvaiheessa laske lähemmäksi vedenpintaa pitääksesi vaapun mahdollisimman kauan vedessä, jolloin on hyvin suuri todennäköisyys että kala iskee. Anna vaapun roikkua riittävän pitkällä vavan kärkirenkaasta ettet vioita rengasta tai vaappua. Nosta kala veneeseen väsytyksen jälkeen vaikka sormin pään takaa alta. Jos viehe jää kiinni älä rasita vapaa vaan yritä irrottaa suoraan vetämällä siimaa rasittaen. Vavan vetoa ei koskaan itseä tai kaveria kohden kimpoamisvaaran takia.

Pienet kalat nostetaan tarttumalla siimaan vieheen yläpuolelta. Koukulla tartutaan kalan selästä ja vedetään kyljestä sisään lohella ja taimenella, hauki myös leuan alta kärjen takaa. Haavia käytettäessä kala voidaan vapauttaa. Väsynyt kala haaviin. Mutta viime hetkellä veneen vieressä napannut heti. Vikkelä kalat nopealla koukkauksella kalan alta ja veto ylöspäin. Väsynyt kala kääntyy vedossa kyljelleen. Rauhallinen kala voidaan haavittaa pujottamalla haavi takakautta ja jättää pää haavin ulkopuolelle koukuineen. Sulje haavi. Rannalle vedettävä kala 5 metrin siiman päähän. Lusikassa tai 1-koukkuisessa kiinni oleva hauki niskaotteella. Rannalle vedettäessä siima pystyssä. Monikoukkuiset vaaput ei käsin. Taimenen pyrstö luiskahtaa kalamiehen kouran läpi, lohen ei..

Solmu

suoraan vieheeseen ilman 'leikaria' että jää lenkki ja mahdollisimman lyhyt pää. Solmut erilaisia siiman mukaan, onko littana vai pyöreä siima??? Jos haukivaara käytä peruketta. Rapala-solmu tekemällä ensin normaali lenkki siimaan , pujota sitten pää vieheen lenkistä ja pää tekemäsi lenkin läpi, kierrä nyt vähintään kolme kertaa päätä siiman ympäri kelaan menevällä puolella ja työnnä

saman lenkin läpi vastakkaiselta puolen kuin äsken, kiristä vetämällä hampaista siiman päästä ja siitä puolesta joka menee kelaan. Katkaise ylimääräinen. Toinen tapa siiman mukaan on tehdä muuten samoin mutta ei vieheen lenkin läpi tullessaan päätä työnnetä silmukan läpi vaan suoraan kierretään kierrokset ja lopuksi vasta lenkin läpi. Rapalan vaaput hyviä koska uivat joka paikassa aina oikein päin eivätkä käänny halpojen vaappujen tapaan selälleen. Hinnat alle 50 fmk. Hauelle iso jos haluaa isoa haukea.

Vetouistelu

Tukeva vene varustuksineen, kelluntaliivit, 'pelastuspuku', jykeviä vapoja hyrräkeloineen, siima esim. 0,40, telineitä laitoihin, takilaan, perään, kaikuluotain sydeemi, yksi tai kaksi perämoottoria, riittävästi veneessä liikkumatilaa, erilaisia vehkeitä millä siima vieheineen saadaan pidettyä siiman pituuden mukaan halutulla etäisyydellä veneestä sivulla, nostokoukku, haavi. Vavat järjestyksessä laitimmaisina sivuilla olevat keulaan ja järjestyksessä siitä taaksepäin. Myös perävirtaan vapa. Muodostaa veneen taakse esimerkiksi U -muodon. Vetouistellessa tarkastetaan esimerkiksi tunnin välein vieheet. Siimaa päästetään soutuveneellä uistellessa noin 30 m. Vetouistelussa kun päästetty haluttu määrä siimaa pyöritetään siimaan kierrettä sormella ja kiinnitetään 'pihdeillä' kaksi - kolme painallusta kireälle, jotta laukeaa. Kun viritetty 'kelkka' ja päästetty veteen kelataan kunnes vapa kärkeästä aika käyränä, jolloin annetaan lisää iskuvaraa. Jarru riittävän löysällä. Kalan iskiessä voidaan kerätä muut välineet pois, joista ensimmäisenä perä puhtaaksi. Jos kala pyrkii perästä sivulle jossa siimoja vedessä, lisätään kaasua kunnes palaa perään. Voidaan myös uittaa kala varsinkin laitimmaiseen iskiessä muiden taitse ja siirtää muita ulommaksi. Tiedettävä tarkasti missä vieheet liikkuvat eli paljonko annettu siimaa kullekin. Soutuveneellä vedettäessä kannattaa rakentaa säädettävä vapateline veneen läpi poikittain hankareiästä toiseen, voidaksesi soudella vapaasti ja käyttää halutessasi useampaa vapaa.

Perhokalastus

Vapa kaikkein kallein, hyvä 400-700€. Kela vain siimavarasto, ei tarvitse olla niin laadukas, mutta hyviä ominaisuuksia ovat mm. jarru. Vavat voivat olla jäykistä hyvinkin löysiin. Kelassa pohjasiima, jonka päällä varsinainen 'heittosiima', joka useamman satasen hintainen eli sen päälle ei astuta ja talvisin se vyyhdetään isolle lenkille. Siimaa myös hoidetaan voitelemalla säännöllisesti. Siiman päässä ohuet siimat jotka ohenevat perhoa kohden ja ohuin on esimerkiksi lähes 0,10 mm. Näitä siimoja voidaan vaihdella perholiiveissä säilytettävillä eripaksuisilla siimoilla verisolmulla sitoen. Viimeisin siima ennen perhoa on noin parin metrin mittainen.

Heittotapoja on kymmeniä. Perusheittoja pelkällä ranneliikkeellä ovat esimerkiksi takaheitto ja ?? . Takaheitossa siimaa viuhdotaan edestakaisin kello 10 ja 13 välillä niin että se takana oikenee aina, kunnes päästetään se haluttuun suuntaan. Samalla voidaan myös vetää toisella kädellä kelasta lisää siimaa. Toisessa heittotavassa muodostetaan oikealle puolelle siimasta pussi jonka jälkeen viskataan siima haluttuun suuntaan. Alussa siimaa kelalta vapautettaessa vedetään sitä kelan ja ensimmäisen renkaan (ensimmäistä kutsutaan renkaaksi muita sneikeiksi??) väliin ja pyöritetään vapaa laajassa kaaressa, jotta siimaa kiristyy?? Siimaa voidaan myös vetää samasta välistä sormien välissä eli perhoa itseän päin ja samalla kiertäen saman käden pikkusormen ja nimettömän välissä pitäen kelata vapakädellä kelaan. Perhot alle kymmistä ylöspäin hinnaltaan. Pintaperhoihin sivellään ainetta kelluvuuden luomiseksi. Varustus muuten sama kuin Ultralight kalastuksessa. Ehdottomasti oltava kahluuhousut.

Pilkkiminen

Pilkintä Ks. [Pilkkiminen](#)

Passiiviset kalastustavat

Verkot

Katso sivu [Verkkokalastus](#) ja [Verkkokalastus talvella](#).

Pitkäsiima

Pitkäsiimassa erityisesti lohikaloilla käytä T -muotoisia 'liitoksia' liittäessäsi siiman 'naruun', jotta kalan ottaessa ei pyöritä siimaa paksumman siiman ympärille ja näin pääse irti lopulta. Siiman alkupäässä noin 20 metriä tyhjää, Koukut metrin päässä pääsiimasta. Koukut lenkillä siimassa että pysyvät luonnollisesti. Kala kiinni silmästä. Siimassa painoja jotka varmasti pitävät siiman pinnan alla lintujen takia. Melkeinpä aktiivista ja näyttävää pyyntiä asiakastilaisuuksiinkin. Omat huomionsa pyydetävän kalan mukaan koukkujen kiinnityksessä siimaan. Laatikkona käy esimerkiksi muovinen pieni allas, jonka reunoihin on leikattu parin sentin viltoja koukkuja varten. Haukea pyydetessä mitä isompi syötti, sen isompi hauki käy kiinni eli valitsee rivistöstä kokonsa mukaisen syötin, johon käy kiinni.

Vinkkejä

Madekalastus

Ympäri vuoden, paras aika syksy ja kevät. Aamulla ja iltahämärässä. Syksyllä kalat matalassa à kolkkaus, joulukuusi - tammikuussa kutuaika, lumimyräkkä kirkkaan jälkeen hyvä pyyntiaika, alkuiltapäivä paras. Etsittäessä kairaa 5-10 avannon rivistöjä 5 metrin välein. Ongi noin 2 minuuttia kullakin ja etsi paikka mistä tärppää ja kairaa siihen reikiä saadaksesi useampi halutessasi. Yritä löytää madepolku. Kaira 6-8", kalastajanlanka, nostokoukku, pystypilkki tai hara tai ryöstäjä, voimakashajuisia syöttikaloja, merellä kuore, silakka, myös suuret lusikat. Heilauta pystypilkki liikkeelle nykäisyllä ja anna laskeutua pohjalle à liikutetaan pohjassa tai pidetään paikalla. Vastaisku tärkeä. Löytää hajun ei liikkeen perusteella ennen kutua. Kutuajan lähestyessä madehara. Kiinnitä syötti kunnolla! Pohjaa pölyttämällä rauhallisin liikkein, välillä paikalla. Käy kutuaikaan asti eli helmikuun loppuun syötillä, sitten riittää pelkkä haran liike à luulee kutukumppaniksi. Ryöstäjä lähellä kutuaikaa, koukut "vedetään" kalaan kun se tulee tutkimaan.

Syötit

Nykyään eivät ossaa onkimiehet muuta syöttinä käyttää kuin onkimatoja. Vaan ennen nousi kala ylös millä vaan. Miun äijäin (vaari) kun ennen onki, niin se käytti syöttinä sittasontijaisia, suuria paarmoja, kiiltomatoja sekä karpäsiä, ja kaikilla kala nousi ylös. Mut piti vaan osata ne sanat, millä se nousi, ei ne ilman taikoja nousseet. Joka kalalle lukkiit vanhat oman loitsunsa

Onkimiehen sanoja

Ahti aaltojen kuningas,
Tuo nyt kala koukkuhuni,
Ahven iso onkeheni,
Hauki suuri saavihini,
Miehen vaivaisen vatihin!

Kiisken kitukala,

Ahvenen apukala,
Syö minun onkeni,
Syö minun syöttini! [1]

Loitsuja ahvenen pyytämiseksi:

Ahven, ahven, arka perse,
Tule onkia ottamaan,
Nuppineulaa nielemään,
Väkä-koukkua vääntämään,
Pyllypersettä pyytämään!

Onkea järveen heittäissä pitää loihdella:

Ahven, ainoa kala,
Tule onkee ottamaan,
Väärärautaa vääntämään!
Rupisuuta ruohikosta,
Havon alta harjakasta!

Sitten pitää sylkäistä onkeen ja sanoa:

Otathan sinä nyt,
Otithan sinä ennenkin.

Onkimiehen sanoja -linkkejä

<http://www.maku.fi/makuaskeleet/kalakoulu/article115100-1.html> -- Ruuanlaittoa särjestä [2] [3] [4]
[5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12]